



Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 47

19. listopadu 2017

Cena: 8 Kč

Svoboda jako nejdražší pozemský statek člověka aneb zamyšlení k 100. výročí narození Pavla Tigrida

Hodnotě svobody zasvětil český publicista, spisovatel a politik Pavel Tigrid (1917-2003) celý svůj život prožívaný z velké části v exilu. Podle Pavla Tigrida je svoboda „nejdražší pozemský statek člověka“, jak zaznívá v jeho projevu k slavnostnímu zahájení vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa z 50. let 20. století. Již v samotném názvu rozhlasové stanice, s ním spojené, je slovo „svoboda“. V čase totality zněl Tigridův hlas ze svobodného západu a posiloval naděje ty, kteří zde žili v nesvobodě. A v čase získané politické svobody po

roce 1989 zase vedl k tomu, abychom se svobodou uvážlivě a odpovědně nakládali. Právě svobodné rozhodování z nás činí skutečně lidi. Ke svobodě však člověk musí dorůst.

Svoboda je výsadou člověka, který je plně odpovědný za své rozhodování a jednání, a který se svobodou dokáže moudře nakládat.

Pavel Tigrid komentoval aktuální politické dění, ale i historické události, které se určitým způsobem vtiskly do naší národní mentality. Dějiny našeho národa je možné chápat jako neustálý zápas o svobodu. Pavel Tigrid říká: „Údělem malých národů je neustálý zápas o bytí, existenci, jež by byla více než živoření, o přetrvání, o tradici, o ideály, o svobodu, o růst, o začlenění se. A my se nemůžeme vyhnout tomuto zápasu.“ Podíváme-li se do Bible na dějiny izraelského lidu, ze kterého Pavel Tigrid svým rodinným původem pocházel, vidíme, že jsou plné zápasů o svobodu. Ke svobodě jsou lidé víry voláni, svoboda je získávána i ztracena. Pavel Tigrid jako věřící křesťan - římský katolík, dodával svým hlasem odvahu ke svobodě lidem našeho národa v těžkých dobách, kterými procházeli. Navzdory všem silným rušičkám zaznívalo jasné a zřetelné Tigridovo „NE“ k totalitní moci. Na období totalitní moci nelze příliš rychle zapomenout. Neboť bez zkušenosti s nesvobodou není radost ze svobody, která se časem může stát až příliš samozřejmou.

Svoboda ale přináší starosti, proto by se jí někteří lidé raději zřekli a předali moc rozhodovat tomu, kdo jim slibuje, že za ně všechny starosti a problémy vyřeší. Že jim život učiní snadnější a bezproblémový. Jenomže my se „nesmíme vzdávat našich starostí, poněvadž jsou to důsledky naší svobody. Touha po bezstarostné svobodě je cestou do otroctví,“ cituje Pavel Tigrid v tomto smyslu filozofa Václava Bělohorského. Kdo je svobodný, ten má starosti. Když je člověk nesvobodný, starosti nemá. Někdo jiný za něj rozhoduje, on se nemusí rozhodovat, stačí přece jednat podle vůle mocných. Ale to je právě to, před čím Pavel Tigrid varoval, neboť důstojnost člověka se projevuje v jeho vnitřní svobodě. Avšak nejde jen o to, že si člověk dělá, co chce, že mu do toho nikdo nemluví, že ho nikdo nekontroluje a zvnějšku neomezuje, ale pravá svoboda je v tom, že člověk může dělat a dělá to, co je správné, dobré, smysluplné a prospěšné. Svoboda není branou k sobectví, ale mostem k lásce (srov. Ga 5,12-15).

Pavel Tigrid, který se narodil před 100 lety, odcházel z tohoto světa se znamením Davidovy hvězdy i Kristova kříže. Osobnost Pavla Tigrida nám všem připomíná stále znějící hlas vybízející nás k cestě náročné svobody.

Tomáš Butta
patriarcha



Modlitba za domov - Všechno tvořím nové

V den státního svátku 28. 10. 2017, kdy jsme si připomněli 99. výročí vzniku naší republiky, se sešli opět zástupci církví v ČR, aby uctili tento sváteční den společnou modlitbou. Letošním heslem již 11. ročníku Modlitby za domov byl výrok „Všechno tvořím nové“, který vychází z textu Zjevení Janova 23,5n a též proroka Ezechiela 36,26n.

Novým byl i nápad uspořádat dopolední programy v kostelích nedaleko kostela Nejsvětějšího srdce Páně v Praze na náměstí Jiřího z Poděbrad, odkud Česká televize přenášela odpolední program Modlitby za domov. Dopolední programy proběhly v šesti kostelích – z toho i dvou sborech ČČSH – v Husově sboru na Vinohradech a v kostele knížete Václava na Zderaze.

V Husově sboru se rozezněly Dvořákovy Biblické písně na slova žalmů, které vykládal vedoucí katedry biblistiky Husitské teologické fakulty UK doc. Jiří Beneš. Soustředil se po zaznění písně vždy nejprve na onu Dvořákem vybranou pasáž, následně žalm přečetl v králickém znění a poté jej vyložil. Jsem ráda, že pozvání ke zpěvu přijali zpěváci spjatí s naší Církví československou husitskou, Dita Vích Hořínková, Dana Krausová, Marie Šustrová a Marek Vávra, ředitel Církevní husitské ZUŠ Harmonie. Bylo mi ctí si po jejich boku zazpívat. Ne náhodou jsme tedy koncert nazvali Biblické písně Antonína Dvořáka v husitském kostele v podání husitských pěvců s výkladem žalmů doc. Jiřím Benešem. Poděkování patří též pedagogu Husitské teologické fakulty UK ThDr. Petru Tvrdkovi, který nejen doprovázel Biblické písně, ale celou další více než hodinu hrál na varhany z děl několika českých i zahraničních autorů.

V kostele knížete Václava na Zderaze se tři panelové řečníci s asi třiceti dalšími posluchači zamýšleli nad hodnotami a budoucností Evropy. Za panelovým stolem seděli: Prof. dr. Jaroslav Maxmilián Kašparů, armádní gen. Ing. Jiří Šedivý, bývalý náčelník generálního štábu Armády ČR, a pražský biskup doc. dr. David Tonzar. Diskuse, kterou moderoval Ing. Zbyněk Passer, se vydařila, včetně pohledů z minulosti do současnosti i z budoucnosti do současnosti. Ve 2. sboru ČCE na Žižkově proběhla další panelová diskuse s hosty z ekumeny o formách du-

chovní obnovy a křesťanské spirituality. Mezi řečníky byl Pavel Černý, emeritní předseda Církve bratrské a Ekumenické rady církví, a Petr Jan Vinš, generální sekretář Ekumenické rady církví.

Záznam z obou programů ve sborech ČČSH snad bude k dispozici. V archivu České televize pak naleznete i přenos celého odpoledního programu Modlitby za domov, k němuž přispěl svými písněmi též Hradišťan s Jiřím Pavlicou. Nenechte si ujít, pokud jste neměli možnost sledovat přímý přenos, čtení biblických textů, modlitby včetně přímluvy a modlitby bratra patriarchy dr. Tomáše Butty, dialogickou promluvu i samostatné zamyšlení, rozhovory s hosty i předtáčky, kde nechyběl ani nízkoprahový klub ČČSH Husita na Žižkově.

Modlitba za domov tradičně vyhlásila dětskou výtvarnou soutěž, letos na téma „Na čem mi záleží“. Sešly se opět desítky prací dětí nejrůznějšího věku. Výsledky soutěže byly vyhlášeny ještě před odpoledním programem v kostele Apoštolské církve, některé z výkresů byly vystaveny i při odpoledním programu. Sledujte s dětmi příští rok vyhlášení dalšího ročníku výtvarné soutěže a podívejte se též na programy, které budou příští rok připomínat 100. výročí vzniku republiky. Veškeré informace naleznete na stránkách:

www.modlitbazadomov.cz.

Modlitba nás vede k setkání, sdílení, spolupráci, službě pro druhé. Kéž je prosba o nové srdce a nového ducha naplňována v každém z nás ku prospěchu všech kolem nás.

A kéž nám nezaslouženě Bohem darované nové srdce a nového ducha neničíme sobeckostí, ale radujeme se z daru, který nás uschopňuje milovat Boha i všechny kolem nás.

Hana Tonzarová

Foto: Člověk a víra, Petr Polanský a Jakub Šerých

17. listopad

- Den boje za svobodu a demokracii
- Mezinárodní den studentstva

Během demonstrací u příležitosti 21. výročí vzniku Československa 28. října 1939 byl těžce zraněn student Jan Opletal a zabit pekařský dělník Václav Sedláček. Pohřeb Jana Opletala se konal 15. listopadu na Albertově. V noci ze 16. na 17. listopadu bylo zatčeno a následně popraveno devět vedoucích představitelů studentů. Na 1200 studentů bylo převezeno do koncentračního tábora a české vysoké školy byly uzavřeny. red





Výhled

Šťastný člověk je v souladu se sebou a se svým okolím.

Oscar Wilde

Četl jsem historku o slavném malíři. Přítel, jenž ho navštívil, se během rozhovoru podíval z okna a podotkl: „Zrovna pěkný výhled tu nemáš!“ Naproti totiž stály samé vysoké činžovní domy. „To se mýlíš,“ odvětil malíř. „Když není zamračeno, vidím odsud až na měsíc.“

Skromnost, vidíte, ale také schopnost vidět krásu i z omezeného rozhledu. Malíř měl ostatně pěkný výhled, i když bylo zamračeno. Povšiml jste si, jak nádherné bývají mraky? A že i déšť je nejenom potřebný, ale také krásný?

Když sleduji zprávy o počasí, rád se dívám na postupné snímky Země, pořizované meteorologickou stanicí. Všimám si, jak všechna oblaka jsou shora bílá, včetně těch, která podle lidských zkušeností zespodu jsou temná. Jak by ne, shora svítí na mraky slunce, zdola nikoli.

V lidském životě bývají leckdy neutěšené chvíle. Pochmurno, zataženo, řekli bychom. A přece neklesáme na mysl, uvědomíme-li si, že Bůh o nás ví a že v něm je náš úzký průzor vzhůru neomezený a nadějný. Že nemáte žádný pěkný výhled? Mýlíte se. Před vámi se rozevírá celé duchovní nebe.

Miroslav Matouš
(Vlídne patření světa)

Z kazatelského plánu

24. neděle po svatém Duchu

To, co s vámi zamýšlím, je výrok Hospodinův, jsou myšlenky o pokoji, nikoli o zlu. Budete ke mně volat a já vás vyslyším. Shromáždím vás ze všech pronárodů a ze všech míst. JEREMJÁŠ 29,11.12.14

První čtení: Sofonjáš 1,7.12-18

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VII):

1. Aby nás k moudrosti a zralosti vedl a dal nám uvědomit si pravý smysl života, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom správně nakládali s časem, který nám zde na zemi zbývá, a Boží vůli se řídili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti za svatá Písma, která byla sepsána pro naši spásu i naše poučení. Dej, ať si biblické poselství v srdci uchováme, abychom se vždy drželi požehnané naděje na věčný život ve tvém Synu! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 5,1-11

Evangelium: Matouš 25,14-30

Verš k obětování: Žalm 130,1-2

Verše k požehnání: Matouš 25,21

Modlitba k požehnání: Panovníku Hospodine, děkujeme ti za svátostné dary chleba a kalicha. Dej, ať jimi posílení nepodléháme pozemským pokušením a zdokonalujeme se v dobré a věrné službě tobě! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Vhodné písně: 26, 84, 102, 106, 156, 170, 201

Hus a Luther

Není možné mluvit o Husovi a Lutherovi, aby zároveň nezazněla otázka po vztahu české a německé reformace, který se rozvíjel v několika rovinách, jež nejsou záležitostí pouze historiků. Již od počátku německé reformace se objevují odvolávky na reformaci českou. Nejedná se však pouze o rovinu teologickou, ale též o reálnou podobu církevní instituce a dále o její vztah ke světské moci a dalším křesťanům, byť odlišné konfese. Vztah německého a českého církevního opravného hnutí, ať již braného jako reforma nebo reformace, je mnohdy pochopen ve smyslu lineární návaznosti a s ní souvisejícího posloupného vývoje, v němž je Hus tím, kdo stojí na začátku, a pravým dokončením a skutečnou reformací je pověřen až Martin Luther. Prvním pochopením Husova reformačního snažení včetně husitství byl pojem předreformace. Obraz Viklefa křesťajícího jiskru, Husa zapalujícího svíčku a Luthera držícího pochoděň pak patří do klasického obrazného chápání. Tradičně položeným kritériem reformace je pak rozhodnutí s římskou církví a vystavění vlastní církevní organizace, samostatnost teologické tvorby. V pojetí reformace se tak objevuje jako rozhodující vymezení se oproti Římskokatolické církvi jakožto, a to je nutné zdůraznit, instituci s mocenským důrazem. Poslední úvahy z pera dalšího badatele potom staví do centra i intenzitu a niternost náboženského života. Podle tohoto lineárního chá-

pání by první samostatnou reformační církví, dovršující rozhodnutí s Římem, byla až Jednota bratrská a husitské hnutí by tvořilo pouhou nutnou předehtu a dále podhoubí pro vznik Jednoty. Výsledkem bylo tvrzení, že skutečná reformace či pravé církevní obrodné hnutí se zrodilo na den přesně 31. října 1517 vystoupením Luthera. Hus a husitství je potom pouhou předehtou.

Proti této teorii lze namítnout různé argumenty. Utrakvismus si kontinuálně udržel náboženskou živost i pro prosté věřící. Dokládá to nejenom produkce zpěvníků, umělecká tvorba. Především i po začátku protireformace v Čechách má utrakvismus své vlastní mučedníky: Jan Locika, Vavřinec Hanzburský z Kopečka. Martyrium je bez pravé víry nemožné. Jednota bratrská se pak snaží si uchovat své vlastní autonomní postavení. Zde je možné připomenout odpověď Jana Amose Komenského na snahy Samuele Martinia z Dražova o nutnosti sjednocení všech evangelických Čechů, zvláště pak z bývalé Jednoty, pod protestantským vyznáním. Samozřejmě, že druhým extrémem je odloučení Husa od následujícího husitského hnutí, které Husa poposunuje do pozice pouhého oponenta, nikoliv reformátora. Husovo učení totiž hluboce zpochybnilo legitimitu v církvi navyklých forem uvažování a myšlenky, že reálná dobová podoba křesťanství je uskutečněním evangelia. Opravu církve však nemusel vymýšlet Hus

ani Luther. Zde je možná jádro celého příběhu. Přislovečně je, že nejvýstižnější formulaci „ecclesia semper reformanda est“ vyslovil Karl Barth na základě myšlenek a textů svatého Augustina. Protestantický teolog a jeden z církevních Otců. Nacházet jakoukoliv podřízenost, nadřízenost, dovršenost, pravou a autentickou reformaci či reformu nelze. Můžeme pouze rozeznávat neustálé prolomování se evangelia, které nemůžeme vlastnit, do života církve. Působení evangelia skrze texty, osoby, děje, které si na ně nemohou klást žádné vlastnické právo. A tak i církevní instituce vzniklá z reformy či reformace potřebuje opětovně sama svoji vlastní reformu a nový Boží opravný impuls, neboť z hlediska evangelia na tomto světě nutně selhává.

ROZDÍLY

Neoddiskutovatelné jsou rozpory mezi Husem a Lutherem. Ponejprve v otázce kalicha, tolik důležitého pro husity. Luther od samého začátku svého vystoupení nemá zájem o kalich. Fakt, že obecnému lidu se kalich nepodává, bere nejprve jako bezvýznamnou liturgickou změnu. Postoj k přijímání změní až roku 1522. Kalich však nezavede Luther, ale Andreas Karlstadt o Vánocích 1521 v době Lutherova pobytu na Wartburce. Luther posléze Karlstadta po návratu do Wittenberku vypudil, kalich pro laiky ovšem ponechá. Na Karlstadta

Pokračování na str. 3

Nad Písmem

Osvícení srdce

Ef 1,17-19

Prosím, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali a osvíceným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví v jeho svatém lidu a jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří věříme. (Ef 1,17-19)

Starořecký učenec Archimédés prý poté, co při jedné ze svých koupelí zjistil, že velikost síly, která jej nadlehčuje, má vztah k objemu ponořené části jeho těla, běžel zcela nahý po sicilském městě Syrakusy s radostným zvoláním „Heuréka!“ na rtech. Kdyby byl býval Archimédés starozákonním prorokem, nejspíše by prvotní křesťané tuto událost pokládali za jeden z předobrazů křtu. Ano, vždyť bychom mohli vyznat, že síla, se kterou nás Kristus pozdvihuje k novému životu, je úměrná míře našeho ponoření do jeho smrti (Ř 6,3-4). Archimédova koupel se součástí naší tradice nestala. Ale radostné zvolání „mám to, došlo mi to, konečně se mi rozsvítilo“ ano. Provází stále okamžiky opožděného pousmání nad vtípem, už neočekávaného pochopení školní látky, ano, i náhlé porozumění místu v Bibli, které bylo dosud němé. V takových chvílích nemáme pochopení či porozu-

mění ve své moci, jsou spíše tím, co se nám přihodilo, stalo, událo.

Nad jiné jasněji „se rozsvítilo“ apoštolu Petrovi u Cesareje Filipovy, když se ho Ježíš otázel, za koho jej má: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Petrovo poznání není projevem neočekávané neurologické synapse, od které dnes očekáváme zázraky v medicíně a ve všech oblastech lidského života, není dílem světla rozumu, do kterého vložili osvícenci všechny své naděje ve věci definitivní emancipace člověka, nepochází ze světa, k němuž patří Archimédovo radostné zvolání „Heuréka!“ Ježíš Petra blahoslaví a odkryje mu původ poznání víry: „Nezjevilo ti to tělo a krev, ale můj Otec v nebesích.“ (Mt 16,13-20)

I poznání naděje, která je něčím víc než jen snem, optimistickým odhadem možností či netrpělivým očekáváním našich dosud netušených schopností a dovedností, má svůj původ v Bohu. Abychom „viděli, k jaké naději nás povolal“ Bůh, a učinili ji svou nadějí, k tomu je

třeba, jak dnes efezským křesťanům píše apoštol Pavel, Boží „osvícení srdce“ (Ef 1,18). Neboť takovou nadějí je pouze Bůh sám, jehož láska – Ježíš Kristus – „svítí ve tmě a tma ji nepohlí“ (J 1,5).

Když Bůh osvěcuje naši mysl a srdce, abychom jej poznali, tehdy se nám dává cele a bez výhrad. A poznat jej, to znamená milovat ho: „Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne. A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska.“ (1 K 13,12-13)

Radostným zvoláním lásky, ze které rostou víra i naděje, není „Heuréka“, ale Ježíšovo „Exomologúmai“: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče: tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otec nezná nikdo než Syn – a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“ (Mt 11,25-27)

Pavel Kolář

Chválíme tě, Otče plný slitování, za naději, kterou máme v lásce tvého Syna Ježíše Krista. Kež tvůj svatý Duch stále osvěcuje naše srdce svým vlídným, tichým a pokorným světlem a dá odpočinout našim duším. Amen.

potom navazuje Müntzer. U mnohých osobností německé a švýcarské reformace převládalo mínění, že husitský kalich se omezil pouze na záležitost obřadní, liturgickou. Též Husovo a Lutherovo pojetí vztahu k Písmu je rozdílné. Hus nemá Lutherovo pojetí „pouhým Písmem“ s jeho doslovným zněním. Pro Husa je pro pochopení Písma v doslovném smyslu nutný i lidský rozum. Neupírá ani církvi možnost vykládat Písmo, poučit se z něj a tedy napravit se. Ti, kteří patří do církevní tradice pod mocí Ducha svatého, Písmo mohou vykládat náležitě. Odmítá však směřovat mocenskou pozici s otázkou učení.

Písmo není jediným pramenem zjevení, je však pramenem nejvyšším. Hus tak neučí ani zásadu „pouhým Písmem“ a oproti tomu ani zásadu nadřazenosti tradice nad Písmem. Hus dále pro člověka zdůrazňuje důležitost dobrých skutků, a tedy i aktivity člověka pro svou vlastní spásu. Lutherova teologická teze o „pouhé milosti“, ospravedlňující člověka, je Husovi cizí. Zde je nutné poznamenat i jeden z důvodů rozchodu Müntzera s Lutherem. Pro Müntzera je Písmo pochopeno jako živoucí Slovo Boží, přičemž zjevení a působení Boží ve světě není ukončené. Müntzer daleko spíše stojí v opozici proti nové, tentokrát

protestantské klerikální moci, podložené „papírovým papežem“, doslovně chápaným Písmem s pouhým literárním smyslem. Müntzer tak kritizuje Luthera za odstoupení z osvobozující a novosti osvěžující pozice jeho prvotních spisů.

REFORMACE

Ve svých přednáškách z let 1515 a 1516 se Martin Luther zmiňuje o české reformaci kriticky a odmítavě. Až do roku 1519 Luther nazýval husity, kališníky a Jednotu bratrskou stereotypním slovem „kacíř“. V roce 1518 se chystá napsat kritický rozbor o neudržitelnosti teologických pozic husitů. Po roce 1519 se

jeho vztah k utrakvistu proměňuje, k Jednotě bratrské však neustále zaujímá negativní postoj. Kriticky začíná svůj vztah k české reformaci Luther přehodnocovat po lipské disputaci s Janem Eckem. Stejně tak i Kalvín je upozorněn na Husovo učení z katolické strany. Luther byl v disputaci nazván českým kacířem, a tak následovně začal studovat dílo Jana Husa. Eck postavil Luthera do jedné roviny s valdenskými, Husem a Viklešem. Poprvé zde byl Luther donucen si uvědomit, že k jeho vystoupení nedošlo ve vzduchoprázdnu, ale v určitém dějinném kontextu. Luther tak uznal v lipské disputaci Husovu tezi odsouzenou

v Kostnici, že „jediná je svatá církev obecná jakožto shromáždění předurčených“ za teologicky pravdivou. Začíná pak přehodnocovat svůj vztah k českému církevnímu opravnému hnutí. Své pochopení věnuje spíše utrakvistu než Jednotě bratrské. V letech 1520 až 1525 se Luther pokouší pochopit blíže podstatu uvážování české reformace. Na počátku roku 1520 Luther tvrdí, že „vlastně, aniž to víme, jsme všichni husité“. Luther sám sebe zasazuje do proudu staršího reformačního hnutí a obrací tím vlastně chápání církevních dějin.

Jan Rokyta

Dokončení příště



Jak číst žalmy?

„Žalmy - nejrozsáhlejší část Bible, stojí poněkud stranou pozornosti jak kazatelů tak běžných věřících.“ Tato slova jsme v úvodu přednášky „Jak číst žalmy...“ mohli slyšet z úst doc. Jiřího Beneše, Th.D., který přijal pozvání a pro zaplněný přednáškový sál přednášel při další diecézní katedře 28. 10. v Hradci Králové. Přednáška se ve dvou blocích snažila předložit, jak je dnes možno se chopit žalmových textů, jak žalmy číst a z nich studovat, užívat je. A na otázky, zda jsou žalmy pro čtenáře Bible příliš spirituální, jazykově zastaralé nebo se zde tolik nesetkáváme s příběhy jako v jiných částech Bible, jsme měli možnost si odpovědět v jiném, možná hlubším úhlu pohledu.

Zároveň jsme se v třetí části katedry zaposlouchali do slov sestry Jany Wienerové. Její přívětivý hlas při prezentaci knihy Člověk před Boží tvář nám dosvědčoval, že Vladimír Kubáč je významnou osobností naší církve, která by neměla být opomíjena. Vedle přečtených poutavých pasáží z publikace jsme mohli vyslechnout strastiplný příběh, který doprovázel vydávání této knihy. Oběma autorům myšlenky, že texty Vladimíra Kubáce by měly vyjít knižně, Janě Wienerové (zároveň ilustrátorce knihy) a Jiřímu Benešovi, děkujeme.

Jana Pechancová

Anketa

Čím vás osobně oslovuje Luther? Čím podle vás může být inspirativní pro naši církev a obecně pro dnešní dobu?

• Petra Tamchynová, farářka v Novém Městě nad Metují:

V rámci výročí reformace jsme u nás letos pořádali několik ekumenických setkání na různých úrovních. Za prvé dospějete k poznání, že si všichni uvědomujeme, že Martin Luther byl výrazná a pro dějiny církve jedna ze zásadních osobností, ale prakticky o něm máme všeobecně jen mlhavé povědomí. Z čehož vyplývá i za druhé, tedy jak Martina Luthera vnímáme dnes my. Během popřednáškových diskusí vícekrát z katolické strany zaznělo, že Luther byl rozkolník církve. Díky němu všeobecná církev přestala být všeobecná a jednotná (což není tak úplně pravda, protože jeden zásadní rozkol církve prožila už o pár set let dříve) a ani sebelepší ekumenické vztahy už to nespraví, neboť vůči okolnímu sekularizovanému světu vypadáme už 500 let jako křesťané nevěrohodně právě svou nejednotností. Současné evangeliky zase trápí Lutherův nepřilíživý vstřícný postoj k Židům a židovství v pozdější etapě jeho života. Z úst naprosto rozhořčené tazatelky padla i naprosto adekvátní otázka z hlediska současného vnímání. Vysvětlete mi, jak se Luther, jako zasvěcená osoba, mohl dopustit na církvi tak zásadní zrady a oženit se. I zaradovala se potouchle má dušička, protože jsem konečně mohla uplatnit vtíp, který za mých studií koloval po fakultě. Jak je možné, že Lutherova reformace, na rozdíl od jiných, došla uplatnění? No protože se Luther dobře oženil a jeho Kateřina je všechny uži-

vila tak, aby oni mohli rozjímat a reformovat. Skutečnost je ovšem taková, že i Martin Luther sváděl s otázkou zasvěcení, celibátu, manželství urputný vnitřní boj. Že hledal, co je smyslem lidského života, co je správné v očích Kristových, kudy se vine jeho životní cesta. Jaké jednání a smýšlení vede ke spáse. Spása. Kdysi dávno jsem se při jednom kázání ptala, proč kdo chodí do kostela, pak jsem to ještě párkrát zopakovala i na ekumenických setkáních. Zajímalo mě to spíš z toho hlediska, co nám nedělní bohoslužba přináší, než abych chtěla nějak teologicky apelovat. Většina lidí se nejdrív zarazí a potom odpoví. Kvůli Ježíši, kvůli lásce, milosrdenství, odpuštění, pokoji, naději, smyslu života, jsem tak vychován. Kvůli své spáse je velice ojedinelá odpověď. My vědomí spásy v sobě nosíme, ale většinou ho nahlas neumíme vyjádřit a slovo spása použít. Jestli se bojíme, že to zní příliš sobecky, nebo se bojíme, že by tomu slovu svět nerozuměl, nebo je to příliš spojeno s náboženskými směry, ke kterým se ani příliš hlásit nechceme. Nebo je pojem spásy tak přemáhající svou láskou, svým odpuštěním, Božím milosrdenstvím, že v nás vzbuzuje abnormální úctu. Spása – ústřední motiv našeho přebývání v tomto světě. Martin Luther je pro mě osobní v tom, že dokázal pro mě zcela pregnantně, naprosto jednoduše, i když ne snadně a neobširně pojmenovat cesty mého tázání po smyslu a po spáse: sola scriptura, sola fide, sola gratia.

Radujte se v Pánu vždycky

Radujte se v Pánu vždycky... Stále se radujte, v modlitbách neustávejte... Tyhle rady ve svých listech do křesťanských obcí opakuje apoštol Pavel. Opakovat bychom si je měli i my, zvláště pokud se cítíme být pod tlakem starostí. Tahle apoštolská povzbuzení doplnil Pavel ještě řadou dalších rad mířících k posílení ve víře i křesťanské praxi (Filipským 3,4-7; 1. list Tesaloničským 5, 13-24).

A my jsme se radovali – v někdejším Husově sboru, nyní jen půjčeném, uprostřed zdevastovaného parku. V průvanu protahujícím rozbitými okenními tabulkami a v počtu, který by se nedal nazvat „natřískaným kostelem“, jsme se opravdu radovali. Prvním podnětem byl dík za 70 let od vzniku naší pohraniční náboženské obce. Sice již po několik desítek let zápasí na okraji, a přece je důvod k radosti právě uprostřed toho všeho: ten zápas vedeme ve společenství s naším Spasitelem. Neopustil nás. A neopustí, on je věrný.

Sešli jsme se v chrámové lodi vyzdobené svíčkami a květinami, rozeznělé krásnými hlasy zpěváků a varhaní hrou. Zejména však proteplené společenstvím více než třiceti křesťanů: některých z ekumeny, jiných zpovzdálí, ale zejména těch vlastních. Těšili a chystali jsme se mezi sebou přivítat i ty nejstarší, kteří do tohoto Husova sboru chodili před lety, a teď už potřebují větší péči. Byli jsme na ně připraveni, ale dost jich vyřadily nemoci. Zahrnuli jsme je do svých modliteb právě tak jako celou náboženskou obec. Po slavnostních bohoslužbách s br. biskupem Pechancem jsme se sesedli kolem velkého stolu v teple modlitebny a při bohatém pohoštění se rozproudily hovory účastníků. Řekli jsme si něco z naší historie, k nahlédnutí byly kroniky se záznamy z prvních dob, ale také z posledního desetiletí. Pozdravil nás také evangelický senior M. Kitta, poseděli s námi baptisté. Radovali jsme se z každého a s každým, kdo mezi nás zavítal. Dalo by se to všechno vlastně napsat

krátce: V neděli 22. října oslavila broumovská náboženská obec své 70. výročí bohoslužbami, při kterých bratr biskup Pechanec přijal slib nově zvolené, odhodlané rady star-



ších, kterou představila místní farářka Jana Wienerová. Bohoslužbu zkrášlil zpěv a hra rodiny Mlnařův a souboru Bohemáček.



A co dál? Je toho stále dost, kde je nás zapotřebí. Zvláště uprostřed společnosti, kde nabývají značného ohlasu strach, nejistota a do-

konce i nenávisť. Jakže to napsal apoštol? Stále se radujte, v modlitbách neustávejte. Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás. Plamen Ducha nezhášejte, prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě. Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětil a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní.

JW

Zprávy

Exegeticko-homiletický seminář

Vážené sestry, vážení bratři v Kristu! Ve středu dne 22. listopadu 2017 od 10 hodin pořádá naukový odbor ÚÚR exegeticko-homiletický seminář k adventní době. Vítejte všechny zájemce z vašich řad. Za naukový odbor ÚÚR Zdeněk Kučera a Eva Vymětalová Hrabáková.
Přihlašujte se na: eva.vymetalovahrabakova@ccsh.cz. **EVH**

Vzpomínka na sestru Šmolcovou

V pátek 27. října odešla ve věku 92 let z časnosti sestra Libuše Šmolcová, bývalá pracovnice redakce Českého zápasu. Se zesnulou jsme se rozloučili v pátek 3. listopadu v kostele sv. Martina ve Zdi. Vzpomeňme na ni v modlitbách. **red**

Slavnostní setkání v Karlíně

NO Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádají oblíbený přednáškový cyklus na téma Karel Farský, modernistický kněz, učitel a patriarcha ČCS(H). Slavnostní setkání k 90. výročí ThDr. Karla Farského proběhne v úterý 28. 11. v 15 h v Praze 8 - Karlíně (Vítkova 13, zasedací místnost NO). Povede jej patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D. Zúčastní se prof. Zdeněk Kučera a PaedDr. Zdeněk Kovalčík. Vystoupí členové literárního dramatického klubu Dialog na cestě: PhDr. Olga Nytrová, RNDr. Markéta Hlasivcová, Květa Salmonová a PhDr. Jan Wittberger. Spolupřipravuje Obec spisovatelů a Pražský klub spisovatelů. **red**

Země česká, domov můj

NO v Českých Budějovicích - Čtyři Dvory opět připravuje nástěnný kalendář. Bude věnován naší zemi u příležitosti stého výročí vzniku republiky. Básně a texty J. Seiferta, J. Hory, J. Čarka, K. Čapka, J. A. Komenského a dalších jsou

doprovázeny půvabnými ilustracemi. Cena je stanovena na 110 Kč. Cena poštovního a balného 20 Kč à 1 ks. Při odběru tří a více kalendářů poštovné zdarma. Případný výtěžek bude věnován na dobročinný účel. Tel.: 773 557 979, e-mail: pruhovanetricko@centrum.cz. **KF**

Duchovní cvičení v Brně

Brněnská diecéze CČSH vás zve na podzimní duchovní cvičení. Místo: Diecézní středisko Lipová 26, 602 00 Brno Čas: 27. - 29. 11. (Začínáme v pondělí v 9 h a končíme ve středu obědem). Doprovázení: Petr Šandera. Předpokládané náklady: 500,- Kč na osobu. Přihlásit se můžete do 22. 11. na adresu: Brněnská diecéze CČSH, Joštova 7, 602 00 Brno či na e-mail: michaela@ccshbrno.cz. Do přihlášky uveďte: jméno a příjmení, adresu, kontakt (telefon, e-mail), případně zvláštní požadavky (např. dietu apod.) www.ccshbrno.cz **MK**

Blahoslav 2018

Kalendář Blahoslav můžete objednávat i zakoupit v prodejně Blahoslav v budově ÚÚR. Objednávky možné též na e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz nebo tel.: 220 398 117. **red**

Studentská bohoslužba na Vinohradech

29. 11. od 19 h. Káže doc. Jiří Vogel (proděkan a vedoucí katedry systematické teologie HTF UK). **OK**

Koncerty v Michli

Sbor Alberta Schweitzera CČSH (U Michelského mlýna 124/27, Praha 4 - Michle) zve:
• 25. 11. v 17 hodin: Průřez klasic-

kou hudbou – P. Kamenická (zpěv), P. Hladík (zpěv), J. Hermanová (zpěv), L. Pokorná a P. Pokorný (housele), P. Tvrdek (varhany)
• 2. 12. v 17 hodin: Koncert dětí a mládeže (piano, klarinet, violoncello, varhany, píšťaly) **JK**

Meditační úterky v Modřanech

Oddíl Řemdih zve na meditační úterky, naučně-etický workshop. Seznámíte se s relaxací a meditací, jichž lze využít při zvládání náročných situací. Vhodné pro děti i dospělé.
• 21. 11. Work-life balance aneb sladování osobního a pracovního života
• 5. 12. Poezie aneb jakou melodií má moje duše **AK**

Program divadla Mana

• 19. 11. (17 h) - Mořský svět
• 20. 11. (19.30 h) - Peklo, Dantovské variace
• 21. 11. (18.30 h) - V majáku
• 22. 11. (19.30 h) - Temná je noc /Terezie z Lisieux: Můj bratr Nietzsche
• 23. 11. (19.30 h) - Nesmrtelní 2095
• 26. 11. (17 h, 19.30 h) - Mesiáš

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 20.11. 2017, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 21.11. 2017, 17.00
Michal Hanzal – varhany
František Bílek – trubka
G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, G. P. TELEMANN, W. A. MOZART

středa 22.11. 2017, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Jana Jonášová – soprán
J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, Ch. M. WIDOR

čtvrtek 23.11. 2017, 17.00
ČVUT MIXED CHOIR PRAGUE
Jan Steyer, Jiří Voběrek – sbormistři
Marie Pochopová – varhany
G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 24.11. 2017, 17.00
František Štátný – varhany
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, J. PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C. FRANCK

pátek 24.11. 2017, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosopran
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

sobota 25.11. 2017, 17.00
Zuzana Němečková – varhany
Věra Likérová – soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

sobota 25.11. 2017, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková – housle
Vratislav Vtina – hoboje
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

neděle 26.11. 2017, 17.00
ADAMUS TRIO
Jan Adamus – hoboje, anglický roh
Marcela Adamusová – housle
Martin Levický – piano, klavír, varhany
J. HAYDN, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 26.11. 2017, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
From Baroque to Jazz
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN



Z ekumeny

EUCHARISTICKÁ EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA NA ISLANDU

Po krásně navázané ekumenické spolupráci duchovních různých denominací ze studijního ekumenického kurzu v bavorském Josefsthale 2016 jsme začali letos v květnu v České republice s eucharistickými společnými bohoslužbami a nyní v tomto pokračovali, tentokrát na Islandu. Poprvé se tu potomci Mistra Jana Husa a Martina Luthera v Reykjavíku sešli u společného stolu Páně. Hudba varhan, klavíru a pěveckého sboru byla úžasná, úplný koncert pro duši. Kromě první písně z Taizé nacvičili moderní populární hudbu s biblickými texty a bylo to opravdu nádherně provedené. To jsem jako muzikantka a učitelka hudby mohla nestranně posoudit. Kázáním jsem posloužila já na perikopu z Markova evangelia 2,13-24, mluvila jsem česky a po odstavcích mne překládala do islandštiny kolegyně Helga Bjork Jónsdóttirová. Nezapomněla jsem 210 shromážděným lidem říci o Mistru Janu Husovi a o jeho sto let před Martinem Lutherem započaté proměně pojetí eucharistie a přístupu k Písmu ve vlastním národním jazyce. Svou promluvu jsem završila melodií Husovy „Jezu Kriste, štědrý kněze“ na tenorový gemshorn, což se Vikingům moc líbilo a získala jsem si tím jejich srdce (Tradičně se zobrazují vikingští bojovníci s helmou s volskými rohy...). Celou bohoslužbu vedla hlavní místní farářka Jóna, se kterou jsme na závěr po islandském Fadir vor - Otčenáši - vysluhovaly společnou eucharistii - večeři Páně. Jóna chléb - tělo Páně a já víno - krev Páně - pod obojí způsobou.

Bylo to celé moc krásné. Jóna mi řekla, že slova mého kázání jí mnoho pověděla o mé zbožnosti, a dala mi dárek - zaplatila mi pobyt a cestu autobusem do Skálholtu - na místo, kde od 10. století sídlí islandští biskupové, kde byla celá staletí teologická škola, knihovna a spirituální centrum celé země. A to byl jeden z nejsilnějších zážitků mé dovolené! Skálholt s polární září v noci, sama uprostřed ticha islandské divoké krajiny na náhorní plošině mezi sopkami, slatěmi a tundrovými loukami, na místě promodřeném a všem Islandčanům svatém.

Na žádost bratra biskupa Štěpána Kláska jsem připravila povídání o zemi ohně a ledu s fotografiemi, tak kdybyste v náboženských obcích chtěli, ráda k vám se svým cestovním deníkem přijedu po Vánocích také.

Děkuji Pánu za přátelství a jeho požehnání těmto ekumenickým, které pořádáme, a doufám a modlím se za jejich zdárné pokračování.

Přeji všem, kdo toto čtete, krásný čas padajícího listí a sázení stromů.

Kamila Magdalena Lukasová

Objednejte si Český zápas

Týdeník Český zápas můžete objednat na e-mailu: prodejna.blahoslav@ccsh.cz nebo tel.: 220 398 117

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Podobenství o hřivnách

Nahrad'te symboly písmeny podle uvedeného klíče.



◆ = A	✕ = I	⊗ = Ř
▢ = Á	⊙ = J	◆ = Š
⊗ = B	✎ = K	▢ = T
◆ = D	⌚ = M	✕ = U
⊙ = E	⊗ = N	☆ = Ž
⊙ = É	⊙ = O	
⊙ = Ě	⊙ = P	

(Řešení z minulého čísla: *Bděte tedy.*)

Jana Krajčířiková

Placená inzerce

